

Iz novejšega bolgarskega leposlovja. Poleg Vazova in Načeva deluje zdaj več mlajših leposlovcev na književnem polju bolgarskem. Petko Todorov in Anton Strašimirov popisujeta življenje bolgarskega kmeta, N. G. Dančev pa slika bolgarsko življenje s satiro. Lirik Kiril Kristov se polagoma čisti; lepi so njegovi alegorični popisi prirode. P. K. Javorov opeva trpljenje svojega naroda, Ivan Andrejčin je dekadent in ni imel sreče z dramatiko, Stojan Popov je pa izkušal iz narodnih pesmi o kraljeviču Marku sestaviti veliko narodno epopejo. Penčo Slavejkov je izdal delo svojega očeta Petka Slavejkova, kateri je položil temelj sedanjemu bolgarskemu književnemu jeziku.

Baron Jurij Vega.

„Unie“, novoustanovljena češka delniška grafična družba je začela svoje delovanje z denarno glavnico 1,500.000 K. Predsednik je založnik J. Otto v Pragi.

Češki „Pravopis“. Kakor imamo Slovenci Levčev „Pravopis“, tako so zdaj tudi za Čeha v zalogi šolskih knjig izšla „Pravidla hledící k českému pravopisu a tvarosloví s abecedním seznamem slov a tvarů“.

Ševčikova goslarška šola v Pragi velja danes kot prva na svetu. Ševčik je mislil nastopiti kariero kot virtuoz, a težka očesna bolezen ga je odvrnila od tega. Sam vase zamišljen, je Ševčik globoko preišljeval skrivnosti goslarške godbe in način, kako bi mogel drugim razložiti, kar je sam spoznal. Tako

je izumil čisto nov način goslarškega pouka in ustanovil šolo za virtuozne. Dolgo časa širni svet ni vedel zanj. A kmalu je prišel iz njegove šole virtuoz, ki je napolnil ves glasbeni svet z občudovanjem: Jan Kubelik, naslednik Frant. Ondříčka. Nato so pa prišli iz Ševčikove šole drug za drugim: Jaroslav Kocián, Emanuel Ondříček, Heritesova, Miss Hall in drugi. Učenci so s svojo slavo razširili tudi glas svojega učitelja po vsem svetu ter pridobili Čehom ime prvih virtuozov na gosli.

Jan Karłowicz. 28. junija lanskega leta je umrl v Varšavi poljski jezikoslovec Jan Karłowicz. Rojen leta 1836. je študiral jezikoslovje v Moskvi, Parizu, Heidelbergu in Bruselju. Njegova važnejša dela so: „Słoworód ludowy“ (1878), knjiga, v kateri razlaga besede poljskega jezika po tedaj novem načelu „narodne etimologije“, dalje „O chacie polskiej“, „O imionach własnych polskich mjeść a ludzi“. Bil je glavni urednik narodopisnega poljskega časopisa „Wisła“ in sotrudnik pri treh velikih poljskih slovarjih: „Słownik języka polskiego“, „Słownik wyrazów obcego... pochodzenia“ in „Słownik gwar polskich“. V razpravi „Srodkowości polszczyzny“ dokazuje, da je poljski jezik po svojih lastnostih središče slovanskih narečij. Sodeloval je še pri mnogih drugih, tudi nepoljskih učenih listih.

Marya ze Skłodowskich Curie je dobila Nobelovo nagrado za kemike. Rojena je kot hči Władysława Skłodowskega, profesorja matematike in prirodoslovja v Varšavi. Že zgodaj se je bavila s prirodoslovno vedo. Nekaj let je bila domača učiteljica, potem je pa šla na pariško univerzo. Tu je iznašla aktin, polon in rad. V kemičnem laboratoriju jo je spoznal profesor Curie, ki jo je vzel za ženo. Oba sta skupaj delovala in iznašla slednjič „radium“, prečudno prvino, katera s svojimi izrednimi lastnostmi zanima zdaj ves učenj svet. Radium sam iz sebe izžareva svetlobo in gorkoto. Razna telesa, ki pridejo v njegovo bližino, začno tudi svetiti, n. pr. steklo, popir, bombaž. Čudni so njegovi fiziološki učinki. Na človeško telo položen povzroči opekline. Profesor Curie je sam na sebi poizkusil njegove učinke: Deset ur je imel radium na rami; vsled tega je dobil opekline, ki si jo je moral zdraviti štiri mesece. Gospa Skłodowska-Curie je dobila že mnogo nagrad za to iznajdbo. Francoski bankir je ustanovil zaklad 100.000 frankov za nadaljnje proučavanje radija. Gospa Skłodowska-Curie je pa tudi dobra žena in mati. Svojo hčerko skrbno vzgaja, in dasi stanuje v Parizu, vsak večer moli ž njo po poljsko.

Ruska slovstvena zgodovina. Življenjepise ruskih pisateljev je izdal bibliotekar moskovskega vseučilišča D. D. Jazykov pod naslovom: „Obzor žizny i trudov russkih pisatelej i pisateljnic.“